

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

2021 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ 2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	20

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	12
7.	DENETİM BULGULARI.....	12

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Üniversite Teşkilat Yapısı	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Bilgileri Tablosu	4
Tablo 3: Akademik Personel Kadro Bilgileri Tablosu	4
Tablo 4: 2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu.....	5
Tablo 5: 2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri Tablosu	6
Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri Tablosu.....	7
Tablo 8: 2021 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu	7

KISALTMALAR

EBYS: Elektronik Belge Yönetim Sistemi

MYO: Meslek Yüksek Okulu

UAM: Uygulama Araştırma Merkezi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Döner Sermaye Kapsamında Bulunan İşletmelere Ait Giderlerin Üniversite Bütçesinden Ödenmesi
2. Bazı Eğitim Birimlerinde Zorunlu Ders Yükünü Tamamlamamış Olan Öğretim Elemanlarının Bulunmasına Rağmen Bazı Öğretim Elemanlarına Ek Ders Ücreti Ödenecek Şekilde Programlama Yapılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Afyon Kocatepe Üniversitesi 1992 yılında, 3837 Sayılı Kanunun 25'inci maddesiyle 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa eklenen Ek Madde 18 ile kurulmuştur. Üniversiteye bağlı Tıp Fakültesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Eczacılık Fakültesi, Afyon Sağlık Yüksekokulu, Atatürk Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Şuhut Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu ve Bolvadin Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, 7141 sayılı Kanun ile yeni kurulan Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesine devredilmiştir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insan gücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunudur. Üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları diğer mevzuat, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması Hakkında Kanun, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanundan oluşmaktadır. Buna ek olarak Kurum, 5018 sayılı Kamu Mali

Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuata tâbîdir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Afyon Kocatepe Üniversitesi, akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır.

Akademik yapısı, Enstitü Müdürlükleri, Fakülte Dekanlıkları, Devlet Konservatuvarı Müdürlüğü, Yüksekokul Müdürlükleri, Meslek Yüksekokulu Müdürlükleri ile Uygulama ve Araştırma Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise, Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi, Koordinatörlükler, Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları Hukuk Müşavirliği ve Şube Müdürlükleri bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör, Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup, Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

Afyon Kocatepe Üniversitesi bünyesinde 13 fakülte, 1 devlet konservatuvarı, 3 yüksekokul, 3 enstitü, 14 meslek yüksekokulu ve 30 adet Uygulama ve Araştırma Merkezi bulunmaktadır. Üniversitenin merkez kampüsü Ahmet Necdet Sezer Kampüsü'dür. Bunlara ek olarak il merkezinde Ahmet Karahisari Kampüsü, ilçelerde Bolvadin Kırkgöz Kampüsü, Sandıklı Yunus Emre Kampüsü ve Emirdağ Aziziye Kampüsleri bulunmaktadır.

Afyon Kocatepe Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat yapısı aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: Afyon Kocatepe Üniversitesi Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
Rektör Rektör Yardımcıları İç Denetim Birimi Genel Sekreterlik Daire Başkanlıkları <ul style="list-style-type: none">• Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı,• Bilgi İşlem Daire Başkanlığı,• İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı,• Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı,• Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı,• Personel Daire Başkanlığı,• Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı,• Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği	Fakülteler <ul style="list-style-type: none">• Bolvadin Uygulamalı Bilimler Fakültesi• Eğitim Fakültesi• Fen-Edebiyat Fakültesi• Güzel Sanatlar Fakültesi• Hukuk Fakültesi• İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi• İslami İlimler Fakültesi• Mühendislik Fakültesi• Spor Bilimleri Fakültesi• Teknik Eğitim Fakültesi• Teknoloji Fakültesi• Turizm Fakültesi• Veteriner Fakültesi Enstitüler:

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
<p>Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü Basın-Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü Koordinatörlükler</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi • Bologna Koordinatörlüğü • Farabi Değişim Programı Koordinatörlüğü • İş Sağlığı ve İş Güvenliği Koordinatörlüğü • Kalite Koordinatörlüğü • Meslek Yüksekokulları Koordinatörlüğü • Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı Kurum Koordinatörlüğü • Teknoloji Transfer Ofisi Koordinatörlüğü • Uluslararası Öğrenciler Birim Koordinatörlüğü • Yabancı Dil Destek Birimi Koordinatörlüğü • Yüksekokullar Koordinatörlüğü 	<ul style="list-style-type: none"> • Fen Bilimleri Enstitüsü • Sağlık Bilimleri Enstitüsü • Sosyal Bilimler Enstitüsü <p>Yüksekokullar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dinar Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu • Sandıklı Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu • Yabancı Diller Yüksekokulu <p>Devlet Konservatuvarı</p> <p>Meslek Yüksekokulları:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afyon MYO • Başmakçı MYO • Bayat MYO • Bolvadin MYO • Çay MYO • Dazkırı MYO • Dinar MYO • Emirdağ MYO • İscehisar MYO • Sultandağı MYO • Sandıklı MYO • Şuhut MYO • Sinanpaşa MYO • Uzaktan Eğitim MYO <p>Uygulama ve Araştırma Merkezleri (30 adet):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afyonkarahisar ve Batı Anadolu Bölgesi Arkeoloji Araştırmaları UAM • Ahmed Şemseddin Karahisari Sanat UAM • Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi UAM • Deney Hayvanları UAM • Deprem UAM • Doğa Koruma ve Biyoizlem UAM • Gelecek Araştırmaları-Stratejileri Geliştirme UAM • Gıda Kontrol UAM • Girişimcilik ve Kariyer Geliştirme UAM • Güneş ve Rüzgar Enerjisi UAM • İslam İktisadi ve Finansı UAM • İstatistik, Yöneyim ve Aktüerya UAM • Jeotermal ve Maden Kaynakları UAM • Kadın ve Aile Çalışmaları UAM • Kocatepe Büyük Taarruz UAM • Kocatepe Radyo-TV UAM • Mermer ve Doğal Taş Teknolojisi UAM • Müzik UAM • Sosyal Araştırmalar UAM • Sultan Dîvânî UAM • Sürekli Eğitim UAM • Teknoloji UAM • Türk Dünyası Stratejik UAM • Türkçe Öğretimi UAM • Uluslararası İlişkiler UAM • Uzaktan Algılama ve Coğrafi Bilgi Sistemleri UAM • Uzaktan Eğitim UAM • Veteriner Sağlık UAM • Yaban Hayatını Kurtarma Rehabilitasyon UAM • Yapı Malzemeleri UAM

Üniversitede 2021 yıl sonu itibarıyla toplam akademik ve idari personel sayısı 1.884'tür. İnsan Kaynaklarına ilişkin tablolar aşağıdadır.

Bu personelden 1020'si kadrolu akademik personel, 1'i sözleşmeli akademik personel, 13'ü yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel ve 2'si 2547 sayılı Kanunun 35. maddesine göre eğitim alan araştırma görevlisidir.

Tablo 2: Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Personel Kadro Bilgileri Tablosu

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	162	63	225	162	0
Doçent	104	88	192	104	0
Dr. Öğretim Üyesi	254	160	414	254	0
Öğretim Görevlisi	316	80	396	316	0
Araştırma Görevlisi	200	102	302	200	0
TOPLAM	1.036	493	1.529	1.036	0

Üniversitenin 848 idari personeli bulunmaktadır. Bunların 5'i sözleşmeli idari personel ve 363'ü sürekli işçi kadrosunda idari personeldir.

Tablo 3: Afyon Kocatepe Üniversitesi İdari Personel Kadro Bilgileri Tablosu

Hizmet Sınıfları	Dolu	Boş	TOPLAM
Genel İdari Hizmetler	318	164	482
Sağlık Hizmetleri	8	15	23
Teknik Hizmetler	96	53	149
Avukatlık Hizmetleri	0	4	4
Yardımcı Hizmetler	58	36	94
Sözleşmeli Memur	5	20	25
Sürekli İşçi	363	0	363
TOPLAM	848	292	1.140

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

“Özel Bütçeli İdare” olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 5436 sayılı Kanun’un 12’nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Afyon Kocatepe Üniversitesine 280.793.000,00 TL ödenek tahsis edilmiş olup yıl içinde 34.373.243,51TL ödenek eklenmesiyle toplam tahsis edilen ödenek tutarı 315.166.243,51 TL’ye ulaşmıştır. Yıl sonu itibarıyla bu tutarın 310.705.528,45TL’sinin harcanmasıyla toplam ödeneğin kullanılma oranı % 98,58 olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2021 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yıl sonu gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	198.962.000,00	219.454.592,84	218.860.844,81	99,73	70,40
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	29.804.000,00	33.334.373,61	33.334.373,17	100,00	10,70
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	21.116.000,00	21.447.979,55	20.177.222,30	94,08	6,50
05-Cari Transferler	6.911.000,00	14.044.026,23	13.615.912,07	96,95	4,40
06-Sermaye Giderleri	24.000.000,00	26.885.271,28	24.717.176,10	91,94	8,00
TOPLAM	280.793.000,00	315.166.243,51	310.705.528,45	98,58	100

Bütçe başlangıç ödenekleri ile harcama tutarları dikkate alındığında bütçe başlangıç ödeneğinin Personel Giderlerinde %10,00, Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderlerinde %11,85, cari transferlerde %97,02, sermaye giderlerinde %2,99 oranında aşıldığı ve toplam giderlerde %10,65 aşıldığı görülmüştür. Mal ve hizmet alım giderleri beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Üniversitede Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu destekleri, Erasmus Değişim Programı, Mevlana Değişim Programı, Farabi Değişim Programı ve AB hibesi olmak üzere 2021 yılı içinde (yılsonu döviz kuru hesaplamaları ile) toplam 10.101.716,5 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2021 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 5: 2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	17.598.000	13.949.420	% 79,3	% 4,49
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	252.894.000	288.168.423	% 113,9	% 92,76
05-Diğer Gelirler	10.301.000	8.513.296	% 82,6	% 2,74
TOPLAM	280.793.000	310.631.139	% 110,6	% 100,00

2021 yılı için 280.793.000-TL gelir öngörülmüş olup, yıl içi uygulamaları sonucu 310.631.139-TL gelir elde edilmiştir. Bütçe başlangıç tahminine göre; Alınan Bağış ve Yardımlar %113,9, Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri %79,3 ve Diğer Gelirler %82,6 oranında gerçekleşmiştir.

Üniversitenin bütçe gelir ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	162.111.031,63	177.745.065,89	218.860.844,81	%9,64	%23,13
SGK Devlet Prim Giderleri	24.298.837,38	26.636.695,06	33.334.373,17	%9,62	%25,14
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	20.471.290,10	17.934.456,39	20.177.222,30	%-12,39	% 12,51
Cari Transferler	6.261.612,93	7.398.646,80	13.615.912,07	% 18,16	% 84,03
Sermaye Giderleri	13.151.545,85	14.337.157,31	24.717.176,10	%9,01	%72,40
Toplam	226.294.317,89	244.052.021,45	310.705.528,45	%7,85	%27,31

2019-2021 döneminde Personel Giderleri ile SGK Devlet Prim Giderleri personel ücret artışları nedeniyle birbirine yakın oranda artmıştır. Mal ve Hizmet Alım Giderleri için hazine yardımını karşılığı yereli ödenek tahsis edilmediğinden, tahsis edilen ödeneklerle orantılı harcama yapıldığı görülmüştür. Cari Transferler ekonomik kodunda ise Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçların ödenmesi için ek ödenek tahsis edildiğinden 2019-2021 döneminde %100'den fazla bir artış olmuştur. Sermaye Giderlerinde ise Merkezi Derslik kapsamında kabul edilen hayvan hastanesi projesinden dolayı aynı dönemde %100'e yakın artış olmuştur.

Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Çeşidi	Gelirinin	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri		16.280.346,54	14.321.704,21	14.206.670,39	-12,03%	-0,80%
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler		204.331.467,20	214.258.685,00	288.168.422,77	4,86%	34,50%
Diğer Gelirler		6.914.187,43	11.673.052,04	8.868.051,62	68,83%	24,03%
Toplam		227.526.001,17	240.253.441,25	311.243.144,78	5,59%	29,55%

Teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinde meydana gelen azalmanın nedeni özellikle II. Öğretim olmak üzere öğrenim ücretleri ve harç gelirlerindeki azalmadan kaynaklanmaktadır. İlgili dönemde Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler ve Diğer Gelirler’de genel olarak artış olmuştur. 2020 yılı Diğer Gelirlerin yüksek gözükmemesinin sebebi, 2019 yılında alınmayan öğrenci katkı payı telafi gelirlerinin 2020 yılında tahsil edilmesidir.

Dönem faaliyet geliri 324.980.052,93 TL, faaliyet gideri ise 332.801.202,74 TL olan Üniversitenin, 2021 yılını -8.354.160,17 TL faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Tablo 8: 2021 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, İskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu
332.801.202,74	324.980.052,93	533.010,36	324.447.042,57	-8.354.160,17

Afyon Kocatepe Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Kanun’da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

Afyon Kocatepe Üniversitesi Üniversite Döner Sermaye İşletmesi, 2021 yılını 183.482 TL dönem karı ile kapatmıştır.

Birimler, cari yıl içerisinde gelir getirici faaliyetlerden elde etmiş oldukları ve geçen yıldan devreden nakit haricinde gider yapmamakta, firma veya şahıslara mal ve hizmet alımlarından dolayı borçlanma yapılmamakta, birim nakdini aşan harcama yapılmamaktadır.

Üniversite'nin ortağı olduğu Teknopark, 19.12.2015 tarih ve 29567 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2015/8284 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Afyon Uşak Zafer Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici A.Ş.’dir. Üniversite, sermayesi 2.000.000 TL olan Zafer Teknopark A.Ş.’ye üniversite 640.000 TL sermaye ile %32 oranında ortaktır. Üniversite 280.000 TL sermaye payı tutarını ödemiştir.

Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak iktisadi işletme bulunmakta olup, 2021

yılında 84.810,86 TL dönem net karı gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

“Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Faaliyet sonuçları tablosu
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim

hesabı icmal cetveli

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu

idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmış ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar belirlenip yazılı hale getirilmiştir. Görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlenmiş ve her birimde görev dağılım çizelgeleri oluşturulmuştur.

Üniversitenin tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımları yapılmış, bu işlerin süreçleri ve/veya iş akış şemaları çıkarılmıştır

Rektör Yardımcılarına yapılan yetki devri hariç, yetki devri yapılan alanlar ve sınırları tanımlanmamıştır. İmza yetkilerini ve yetki devrini tanımlayan bir iç düzenleme bulunmamaktadır.

Mali karar ve işlemlerle bağlantılı görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesi dikkate alınmaktadır.

Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı, Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygun şekilde hazırlanmıştır.

Üniversite bünyesinde her statüde çalışan personele "Etik Sözleşmesi" imzalatılmıştır. Ancak "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirmeye yönelik çalışma yapılmamaktadır.

Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları uygulamaları mevzuatta yer alan çerçeve ile sınırlı tutulmuştur. Bu alanda bir yönetim politikası belirlenmemiştir.

Kamu İç Kontrol Rehberi'nde belirlenen kıstaslara göre Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmiş ve bu çerçevede her birim için hassas görevler belirlenmiştir.

Kurumda ihtiyaç analizine dayalı bir hizmet içi eğitim planlaması yapılmamıştır.

2019-2023 yıllarını kapsayan Stratejik Plan, içerik olarak mevzuata uygun şekilde ve kurumun kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla hazırlanmıştır. Stratejik planın amaç, hedef ve göstergeleri üst politika belgeleri ile ilişkilendirilmiştir.

2021 yılı Performans Programı içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. Kurumun bütçesi performans hedefleri ve faaliyetlerle ilişkilendirilmiştir.

Kurumun amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış risklerin belirlenmesi, kapsamında Risk Strateji Belgesi uygulanmaya başlanmıştır. Kurumun risk haritası belirlenerek stratejik risklerin tanımlaması yapılmış ve Konsolide Risk Raporu ve Risk Haritası kurum web sayfasında yayınlanmıştır.

Risklerin gerçekleşme ihtimali ve olası etkisi belirlenerek önem düzeyine karar verilmemiştir. Riskler önceliklendirilmemiş, ne şekilde kaydedilecekleri ve raporlanacakları

belirlenmemiştir. Kurum tarafından belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri tespit edilmemiş, kontrol faaliyetinin uygulanması için sorumlular belirlenmemiştir.

Ön mali kontrol sistemi, iç kontrol ve ön mali kontrole ilişkin usul ve esaslara uygun olarak kurulmuştur.

Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi kurulmuştur. Sistem geliştirilmeye devam etmektedir.

İdare Faaliyet Raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. Kurum içinde birim faaliyet raporları hazırlanmakta ve her yıl İdare Faaliyet Raporunda konsolide edilmektedir. Faaliyet sonuçları ile değerlendirmeleri İdare Faaliyet Raporunda gösterilmektedir.

İdare Faaliyet Raporlarının duyurulmasında Yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilen sürelerle uyulmaktadır. Basın açıklaması yapılmamakta, ancak İdare Faaliyet Raporu, kurumun internet sitesinde yayınlanmaktadır.

Gelen ve giden her türlü evrakın yönetimi için EBYS sistemi kullanılmaktadır. Ancak, yazışmalar dışındaki iş ve işlemlerin kaydedildiği, sınıflandırıldığı ve dosyalandığı bir sistem kullanılmamaktadır. Kurum içi haberleşme için kullanılan bir sistem bulunmamaktadır.

Kurumun bilgilerini yedeklediği bir sistem bulunmaktadır. Verilerin yedeklenme ve geri yüklenmesine dair temel kurallar belirlenmiştir.

Üniversiteye tahsis edilen toplam üç iç denetçi kadrosu bulunmakta olup bunlardan sadece biri doludur. İç denetçilerin sayısı, kurumda iç denetim fonksiyonunun etkin ve verimli çalışabilmesi için yeterli değildir. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları zayıf nitelikte olup bu alanda iç denetimden daha çok yararlanılmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Hazırlanan idare faaliyet raporlarına rektör tarafından imzalanan iç kontrol güvence beyanı eklenmektedir. Hazırlanan tüm birim faaliyet raporlarında birimin harcama yetkilisi tarafından imzalanan iç kontrol güvence beyanı yer almaktadır.

Üst Yönetim tarafından iç kontrolü izlemek ve ilgili faaliyetleri yürütmek amacıyla İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu Yönergesi, Senato Kararı ile kabul edilmiştir. İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, 30.07.2020 tarihli Rektör Olur'u ile görevlendirilmiş olup henüz herhangi bir gözden geçirme çalışması yapmamıştır. Gerek birimler, gerekse kurum bazında iç kontrollere ilişkin faaliyet ve uygulama sonuçlarının izleme ve değerlendirmesi yapılmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Afyon Kocatepe Üniversitesi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Döner Sermaye Kapsamında Bulunan İşletmelere Ait Giderlerin Üniversite Bütçesinden Ödenmesi

Afyon Kocatepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından karşılanması gereken Afyon Kocatepe Üniversitesi Veteriner Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezinin (Hayvan Hastanesi) elektrik, su ve ısınma giderlerinin üniversite özel bütçesinden karşılandığı tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Döner sermaye" başlıklı 58'inci maddesinin (b) bendinde; döner sermaye işlemlerinden tahsil edilen gelirin belirli bir oranının; ilgili yükseköğretim kurumunun ihtiyacı olan mal ve hizmet alımları, her türlü bakım, onarım, kiralama, devam etmekte olan projelerin tamamlanmasına yönelik inşaat işleri ve diğer ihtiyaçlar ile yönetici payları için kullanılacağı belirtilmektedir.

Aynı maddenin (i) bendinde; *"Döner sermaye işletmesi faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde, kaynakların ekonomik, verimli ve tasarruflu kullanılması esastır. Yapılacak olan ödemelerde gelir-gider dengesinin gözetilmesi zorunludur."* hükmü yer

almaktadır.

Aynı Kanun'un Geçici 66'ncı maddesinde de;

“2015 mali yılı sonuna kadar, yükseköğretim kurumları bütçelerinin “01 – Genel Kamu Hizmetleri” fonksiyonunda öz gelir karşılığı ödenekleştirilen tutarlardan ilgili ekonomik kodlara aktarma yapılmak suretiyle, tıp fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi döner sermaye birimlerinin bütçesine ilaç, tıbbi malzeme ve tıbbi cihaz alımlarına ilişkin muaccel borçlarının ödenmesi amacıyla aktarma yapılabilir. (...)” şeklinde düzenleme getirilmiştir.

Üniversitenin kendi bütçesinden (özel bütçeden) döner sermaye işletmesine ait ihtiyaçların temini, bir başka deyişle kaynak aktarımı, 2547 sayılı Kanun'un 58'inci maddesinde belirtilen haller ile geçici 66'ncı maddede (2015 mali yılı sonuna kadar tıp fakültesi hastanelerinin ilaç, tıbbi malzeme ve tıbbi cihaz alımlarına ilişkin muaccel borçlarının ödenmesi) olduğu gibi istisnai bir durum olup, mevzuat hükümleriyle sınırlıdır. Bu nedenle belirtilen istisnalar dışında döner sermaye işletmelerinin kendi giderlerini kendi gelirleriyle karşılaması esastır.

Ayrıca 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 16'ncı maddesine istinaden hazırlanan 2021-2023 yılı Bütçe Hazırlama Rehberi'nin “Genel İlkeler” başlıklı 7'nci maddesine göre; döner sermaye gelirleri ile bütçe kaynakları birlikte kullanılarak yürütülen hizmetlerde, döner sermayeler aracılığı ile karşılanabilecek ihtiyaçlar için bütçeden ödenek talebinde bulunulmayacağı ifade edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; Veteriner Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin 2021 yılı toplam gelirin 407.466 TL olduğunu, bu gelirin yüzde 44'ü olan 179.285 TL'nin işletme giderleri için ayrıldığını, Kanunda belirtilen işletme gideri için belirlenen asgari yüzde 30 oranının artırılarak yüzde 44 olarak belirlendiği, katkısı bulunan öğretim elemanlarına gelirin yüzde 50'sinin dağıtıldığını, yoğun bir hasta sirkülasyonu bulunmadığı, işlemlerin gerçekleştirilmesi sırasında lisans ve lisansüstü düzeydeki öğrencilerin vaka eğitimleri de bu sayede sağlandığı, dolayısıyla döner sermaye gelirleri diğer cari giderleri karşılayacak miktarda gerçekleşmediği belirtilmiştir. Bulguda belirtilen cari giderlerin 2021 yılında yaklaşık olarak 120.000 TL olarak gerçekleştiğini, gelirlerden ayrılan %44 oranındaki işletme giderinin diğer giderler de düşünüldüğünde cari giderleri karşılamayacağı belirtilmiştir.

Bulguda da belirtildiği üzere 2021-2023 yılı Bütçe Hazırlama Rehberi'nin "Genel İlkeler" başlıklı 7'nci maddesine göre: döner sermayeler aracılığı ile karşılanabilecek ihtiyaçlar

İçin bütçeden ödenek talebinde bulunulmayacağına hükmedilmiştir. Yine kamu idaresinin cevabında belirttiği gibi, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 58' inci Maddesinin (b) bendinde, döner sermaye gelirlerinden tahsil edilen kısmın, ziraat ve veteriner fakülteleri ile bünyesinde atölye veya laboratuvar bulunan yükseköğretim kurumları için işletme giderleri için ayrılması gereken asgari oranın % 30 olduğunu, bu oranı ilgili yükseköğretim yönetim kurulunun %75'e kadar artırmaya yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır. Bu miktar ilgili yükseköğretim kurumunun ihtiyacı olan mal ve hizmet atımları, her türlü bakım, onarım, kiralama, devam etmekte olan projelerin tamamlanmasına yönelik inşaat işleri ve diğer ihtiyaçlar ile yönetici payları için kullanılacaktır.

Yukarıdaki mevzuat hükmüne göre, işletme gideri için ayrılan oranın ilgili giderler için yeterli olmadığı durumlarda yükseköğretim yönetim kuruluna bu oranı artırma yetkisi verildiği görülmektedir. Kaldı ki kamu idaresinin cevabından da anlaşıldığı üzere işletme giderleri için ayrılan tutar bulunmasına rağmen yine de özel bütçeden elektrik, su ve ısınma giderlerinin karşılandığı görülmektedir.

Bu itibarla, yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri uyarınca döner sermaye işletme birimine ait elektrik, su ve ısınma giderlerinin döner sermaye işletmesi tarafından karşılanması, döner sermaye biriminin gelirlerinden ayrılan işletme giderleri payının yeterli olmadığı durumlarda bu payın artırılması, işletme giderleri için ayrılan miktar var iken bu giderlerin döner sermaye bütçesinden yapılması gerekmektedir.

BULGU 2: Bazı Eğitim Birimlerinde Zorunlu Ders Yükünü Tamamlamamış Olan Öğretim Elemanlarının Bulunmasına Rağmen Bazı Öğretim Elamanlarına Ek Ders Ücreti Ödenecek Şekilde Programlama Yapılması

Üniversite bünyesinde yer alan fakülte, yüksekokul, meslek yüksekokulu ile enstitülerde kanunen vermekle yükümlü oldukları zorunlu ders yükünü tamamlamamış olan öğretim elemanları mevcut iken aynı bölümlerde diğer bazı öğretim elemanlarına ek ders verilecek şekilde ders programı yapıldığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Üst yöneticiler" başlıklı 11'inci maddesinde üst yöneticilerin sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, mali yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve bu Kanun'da belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden sorumlu oldukları hüküm

altına alınmıştır. Yine aynı Kanun'un "Harcama talimatı ve sorumluluk" başlıklı 32'nci maddesinde harcama yetkililerinin, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından sorumlu oldukları şeklinde bir düzenleme mevcuttur.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun "Sorumlular ve sorumluluk halleri" başlıklı 7'nci maddesinin (2) numaralı bendinde de; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların; kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu oldukları, bu sorumluluğun yerine getirilip getirilmediği hususunun Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulacak Sayıştay raporlarında belirtileceği hüküm altına alınmıştır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Rektör:" başlıklı 13'üncü maddesinde:

"...

Üniversitenin ve bağlı birimlerinin öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde, öğrencilere gerekli sosyal hizmetlerin sağlanmasında, gerektiği zaman güvenlik önlemlerinin alınmasında, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin devlet kalkınma plan, ilke ve hedefleri doğrultusunda planlanıp yürütülmesinde, bilimsel ve idari gözetim ve denetimin yapılmasında ve bu görevlerin alt birimlere aktarılmasında, takip ve kontrol edilmesinde ve sonuçlarının alınmasında birinci derecede yetkili ve sorumludur." hükmü getirilmiştir. Aynı Kanunun "Çalışma esasları" başlıklı 36'ncı maddesinde öğretim üyelerinin kadrosunun bulunduğu yükseköğretim birimi ile sınırlı olmaksızın ve ihtiyaç bulunması halinde görevli olduğu üniversitede haftada asgari on saat, öğretim görevlileri ve okutmanların ise haftada asgari on iki saat ders vermekle yükümlü oldukları, rektör, rektör yardımcısı, dekan, enstitü ve yüksekokul müdürlerinin ders verme yükümlülüğünün bulunmadığı, başhekimler, dekan yardımcısı, enstitü ve yüksekokul müdür yardımcısı ve bölüm başkanlarının ise bu madde hükümlerine göre haftada asgari beş saat ders vermekle yükümlü oldukları hüküm altına alınmıştır. Mevzuattan da anlaşılacağı üzere öğretim üyeleri aldıkları maaş karşılığında haftada asgari 10 saat, öğretim görevlileri ve okutmanlar ise haftada 12 saat ders vermekle yükümlüdür.

Üniversite bünyesindeki bazı fakülte, yüksekokul ve enstitülerde zorunlu ders yükünü tamamlamamış öğretim üyesi, öğretim görevlisi ve okutman var iken (2020-2021 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar Dönemi için 75 kişi, 2021-2022 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Dönemi için 80

kişi) aynı bölümlerde diğer bazı öğretim elemanlarına ek ders verilecek şekilde ders programı yapıldığı tespit edilmiştir. Bu şekilde yapılan görevlendirmelerin mevzuata uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

Kamu dairesi cevabında özetle; bazı bölümlerin öğrenci sayısı yetersizliğinden dolayı kapatılması, bu programlarda görev yapan öğretim görevlileri açısından ders yüklerinin doldurulamamasına neden olduğu, tüm akademik birimlerdeki ders görevlendirmelerinde öğretim elemanının uzmanlık alanıyla görevlendirildiği ders arasında uyum aradıklarını, bu nedenle bazı öğretim elemanlarına alanı ile ilgili ders olmaması nedeniyle yeteri kadar ders görevlendirmesi yapılamadığı, 2020-2021 eğitim-öğretim yılı bahar ve 2021-2022 eğitim-öğretim yılı güz döneminde görev yapan öğretim elemanlarının ders yükü tabloları incelendiğini ve ders yükünü dolduramayan öğretim elemanlarının bağlı oldukları dekan ve müdürler uyarıldığı belirtilmiştir.

Yukarıda belirtildiği gibi, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun “Çalışma esasları” başlıklı 36’ncı maddesinde öğretim üyelerinin kadrosunun bulunduğu yükseköğretim birimi ile sınırlı olmaksızın ve ihtiyaç bulunması halinde görevli olduğu üniversitede haftada asgari on saat, öğretim görevlileri ve okutmanların ise haftada asgari on iki saat ders vermekle yükümlü oldukları belirtilmiştir. Bu nedenle öğretim elemanlarına kadrosunun bulunduğu birim dışındaki birimlerde de ders görevi verip ders yükünün doldurulmasını sağlamak kanuni bir zorunluluktur. Kamu İdaresi, ders yükünü dolduramayan öğretim elemanlarının bağlı oldukları dekan ve müdürler uyarıldığı belirtilmiştir.

Bu itibarla, öğretim elemanlarının zorunlu ders yüklerini tamamlayıp tamamlamadıkları dikkate alınarak ders programı yapılması gerekir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ
2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	20
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUğU.....	22
3. SAYIşTAYIN SORUMLULUğU	22
4. DENETİMİN DAYANAğI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	22
5. DENETİM GÖRÜşÜ.....	23
6. DENETİM BULGULARI.....	23

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Yevmiye Defterinde Boş Yevmiye Kayıtlarının Bulunması ve Geriye Dönük Kayıt Yapılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Afyon Kocatepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun (5947 sayılı Kanunla değişik) 58. maddesinin 2.Maddesi (a) fıkrası uyarınca 16.03.1999 tarih ve 23641 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik kapsamında kurulmuştur. 21.05.2020 tarih ve 31133 sayılı Resmi Gazete'de Döner Sermaye İşletmesi'nin yeni yönetmeliği yayınlanmış ve eski yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Döner Sermaye İşletmesinin amacı, Üniversitenin görevleri ile ilgili olarak ortaya çıkan fiyatlandırılabilir nitelikteki mal veya hizmetlerin üretim veya satışını en iyi şekilde yönetebilmektir.

Döner Sermaye İşletmesinin faaliyet alanları söz konusu Yönetmelik'in 5'inci maddesinde şu şekilde belirlenmiştir:

"a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce istenecek bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetleri yapmak, bunlara ilişkin raporlar düzenlemek, kurslar ve hizmet içi eğitim programları hazırlamak ve uygulamak, seminer, konferans, sempozyum düzenlemek.

b) Kimyasal, biyolojik ve benzeri tahliller ile muayene, tedavi, araştırma, uygulama, iş değerlendirmesi ve organizasyonu hizmetlerini yapmak ve bunlara ilişkin raporlar düzenlemek.

c) Model deneyleri, ölçme, tamir, ölçü ayarı, analiz, plan uygulama, istatistiksel ve sosyolojik araştırmalar yapmak ve bu hizmetlere ilişkin raporlar düzenlemek.

ç) Klinikler, poliklinikler, ameliyathaneler ve laboratuvarlarda yapılacak her çeşit muayene, tetkik, tahlil, tedavi, ameliyat, bakım ve üretimle ilgili iş ve benzeri hizmetler yapmak.

d) Açılmış olan her türlü sağlık hizmetleri ile ilgili yataklı ve yataksız sabit ve geçici kuruluşları işletmek.

e) Mevcut fiziki kapasite değerlendirilerek, birimlerin faaliyet alanları ile sınırlı olarak iş ve hizmetler üretmek, önceden Rektörün onayı alınmak suretiyle elde edilen ürünleri pazarlamak, değerlendirilmesi ve satışı için gerekli hallerde teşhir ve satış yerleri açmak."

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı bir birim olarak yapılanan Döner Sermaye İşletmesi, İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü olarak teşkilatlandırılmıştır. İşletme Müdürlüğü bünyesinde 1 işletme müdürü, 2 şube müdürü, 3 idari memur ve 1 sürekli işçi hizmet vermekte

olup; 3 idari memurun ve 1 sürekli işçinin kadroları, özel bütçededir. İşletmenin Saymanlık Müdürlüğünde, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli 1 saymanlık müdürü, 1 saymanlık şefi ve 6 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Dolayısıyla, 5018 sayılı Kanun'un bütçe ile ilgili hükümlerine tabi olmayan İşletme bütçesi, adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta olup; Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör tarafından onaylanarak yürürlüğe girmektedir.

Başlangıç bütçesi 8.087.060 TL olarak tahmin edilen İşletmenin 2021 bütçe gideri 4.159.808 TL, bütçe geliri ise 4.843.639,89 TL olarak gerçekleşmiştir.

2021 yılı bilançosuna göre İşletmenin sermayesi 1.000 TL olup, toplam aktif büyüklüğü 2.017.671 TL'dir.

2021 yılı gelir tablosuna göre gelir toplamı 4.922.836 TL, gider toplamı 4.739.354 TL olan Döner Sermaye İşletmesi, yıl sonu itibarıyla dönemi 183.482 TL net karla tamamlamıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Afyon Kocatepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

"Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,
- Envanter defteri.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm

faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Afyon Kocatepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Yevmiye Defterinde Boş Yevmiye Kayıtlarının Bulunması ve Geriye Dönük Kayıt Yapılması

Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe kayıtlarında Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine aykırı olarak yevmiye defterinde boş yevmiye kayıtlarının bulunduğu ve geriye dönük kayıtların yapıldığı tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "*Kayıt düzeni ve kayıt düzeltilmesi*" başlıklı 40'inci maddesinde;

"İşletmelerin muhasebe birimleri, muhasebe işlemlerini, gerçekleşme sırasına göre düzenli bir şekilde hesap dönemi başında "1"den başlamak üzere hesap döneminin sonuna kadar numaralandırarak kaydederler. Muhasebe kayıtları ancak yeni bir muhasebe kaydı ile düzeltilir. Muhasebe belgesinde düzeltme işleminin gerekçesine yer verilir."

"Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları" başlıklı 57'nci maddesinde;

"Muhasebe işlemleri, yevmiye tarihi ve müteselsil sıra numarasına göre maddeler hâlinde önce yevmiye defterine kaydedilir; buradan da usulüne göre büyük defter ve yardımcı hesap defterlerine sistemli bir şekilde dağıtılır.

(2) Muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında "1"den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verilir. Yevmiye defteri, büyük defter ve yardımcı hesap defterleri kayıtlarında bu yevmiye tarih ve numaraları esas alınır.

... "

"Kullanılacak defterler" başlıklı 58'inci maddesinde;

“Bu Yönetmeliğin uygulanmasında muhasebe birimlerinde aşağıdaki defterler kullanılır:

a) Yevmiye defteri (Örnek:3); kayda geçirilmesi gereken işlemlerin yevmiye tarihi ve müteselsil numara sırasıyla ve maddeler hâlinde düzenli olarak yazıldığı defterdir. Yevmiye defterine açılış kaydı yapıldıktan sonra, günlük işlemler muhasebeleştirme belgelerine dayanılarak kaydedilir.

b) Büyük defter (Örnek:4); yevmiye defterinde kayda geçirilmiş olan işlemleri usulüne göre hesaplara dağıtan ve tasnifli olarak bu hesaplarda toplayan defterdir. İşlemler yevmiye tarih ve numara sırasına göre yevmiye defterine kaydedildikten sonra, aynı yevmiye tarih ve numarası ile her bir hesap için açılan büyük defterin ilgili sayfalarına tasnifli olarak kaydedilir.

...”;

“Defterlerde kayıt süresi” başlıklı 62’nci maddesinde;

“İşletmelerce yürütülen faaliyetlerin özelliğine uygun olarak gerçekleştirilen işlemlerin, muhasebe sistemindeki düzeni bozmayacak bir süre içinde defterlere kaydedilmesi esastır. Ancak gerçekleşen işlemlerin defterlere kaydı, izinsiz ve geçerli bir nedene dayanmaksızın on günden fazla geciktirilemez.” hükümleri yer almaktadır.

Mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere kamu idaresi tarafından gerçekleştirilen işlemlerin kayda geçirildiği tarih ile hesap dönemi başından yevmiye numaralarının (1)'den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar sıralı ve birbirini takip eder şekilde geriye dönük herhangi bir kayıt olmadan verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Ancak yapılan incelemelerde İşletmenin yevmiye kayıtlarında yevmiye numaraları ile yevmiye tarihlerinin uyumlu olmadığı, boş yevmiye numaralarının bulunduğu ve geriye dönük kayıtların yapıldığı tespit edilmiştir.

Sonuç itibarıyla, 2021 mali yılına ilişkin hesap ve işlemlerin incelenmesinde, işletmenin çeşitli birimlerine ait muhasebe kayıtlarında 1 adet yevmiye maddesinin boş bırakıldığı ve 163 adet geriye dönük yapılan kaydın mevcut olduğu görülmüştür.

Kamu idaresinin üretmiş olduğu mali rapor ve tabloların güvenilirliği ve doğruluğu, muhasebe sistemindeki yevmiye numaralarının tam ve doğru kayıtları göstermesine bağlıdır. Dolayısıyla da mali tabloların esasını oluşturan muhasebe işlemlerinin temel muhasebe ilkelerine uygun olarak kaydedilmesi, yevmiye numaralarının işlemin yapıldığı tarihi gösterecek şekilde birbirini takip etmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak muhasebe kayıt işlemlerinin mevzuatta öngörüldüğü şekilde yürütülmesi konusunda kamu idaresi ile görüş birliğine varılmıştır. Ancak 2021 yılı kayıtları açısından sözkonusu hatalı durum devam etmektedir.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri çerçevesinde boş yevmiye numaralarının varlığı, kullanılan muhasebe sisteminde geriye dönük olarak işlem yapılabilmesi sonucunu doğurur. Geriye dönük kayıt yapılabilmesi ise hatalı muhasebe kayıtlarının varlığı ve bu kayıtların ne zaman düzeltildiği yönünde yapılacak incelemelerin güvenilirliği üzerinde risk oluşturur. Açıklanan nedenlerle, yevmiye numaralarının Yönetmeliğe uygun olarak, geçmişe dönük kayıt olanağını önleyecek şekilde atlanmadan sırasıyla verilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi tarafından bulgu konusu yapılan hususun aysonu işlemlerinden kaynaklandığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak muhasebe kayıt işlemlerinin mevzuatta öngörüldüğü şekilde yürütülmesi konusunda kamu idaresi ile görüş birliğine varılmıştır. Ancak 2021 yılı kayıtları açısından sözkonusu hatalı durum devam etmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>